

dvæle et Dieblif ved Spørgsmaalet om Forholdstalsvalg, og det navnlig af historiske Grunde. Jeg er enig med det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) deri, at det er aldeles klart af den midlertidige Bestemmelse, at man ingenlunde ved Grundloven har kunnet tænke sig Valgmandsvalget foretaget efter Forholdstalsvalg, thi saa vilde man naturligviis have forestrevet dette for det første Valg. Det vilde jo være i høi Grad urimeligt, naar de lovgivende Forsamlinger og Regjeringen ved Grundlovens Vedtagelse havde været enige om at anvende Forholdstalsvalg ved Valgmandsvalg, at man da for de første 8 Aar havde undladt at benytte denne Valgmaade. Med Hensyn til Sagen i Almindelighed kunde det muligen interessere netop de ærede Medlemmer af dette Thing at erfare, hvem der egentlig er Forfatteren til disse Forholdstalsvalg her i Landet. Det er ingenlunde, som man ofte har anført, Andraæ, Medlem af det andet Thing, men det er det gamle Medlem for Holbæk Amts 2den Valgkreds, Tscherning. Jeg har allerede i en anden Forsamling fremhævet dette, men det synes, som om man glemmer det, og jeg vil gjerne fremdrage det her igjen, ikke fordi jeg dengang tilfældigt har havt den Fornøjelse at fremsætte hans Tanke offentlig, ikke fordi jeg skulde være forfængelig af den liden Andeel, jeg har havt i den Sag, men for dog engang at fremsætte, i hvilken Mand den nævnte Mand, paa hvis Stemme Mange her i Salen lægge megen Vægt, havde tænkt sig Principet gennemført. Han tænkte sig, at hele Landet blev een stor Valgkreds, og naar der f. Ex. skulde vælges 100, og der var 200,000 Vælgere, saa kunde 2000 ved at samle sig, hvor de end boede, ligegyldigt om det var ved Skagen eller paa Falster, kort sagt fra de indbyrdes meest fjerne Egne, og ved at stemme paa den samme Mand, sætte hans Valg igjennem. Der var ikke Tale om disse locale Valgkredse, men om aandelige Valgkredse, hvor de politiske Grupper dannede sig aldeles frit. Mærkeligt nok er den samme Valgmaade ogsaa fremfat nhlig af den berømte Stuart Mill, der ogsaa flere Gange er bleven nævnt her. Han tør rigtignok ikke gaae saa vidt, men vil have dette System anvendt som Supplement til de

locale Valg. Engellænderne, der jo ere meget bange for at gaae ind paa noget Nytt, haaned ham, og gode Venner eller Modstandere maatte bede Forsamlingen om dog at høre ham. Ligesom han ikke kunde sætte sin Tanke igjennem i England, saaledes er det ganske vist, at da Forslaget først kom frem her for omtrent 25 Aar siden, talte Oberst Tscherning for døve Dren, og det saldt i den Grad til Jorden, at hans Forfatterstab er glemt. Man vil see, at hans Tanke var, at de politiske Afskuelser skulde komme til deres Ret, at lade de politiske Grupper danne sig fuldstændig frit og saaledes lade hele det politiske Spil af alle Landets Vælgere komme til fuldkommen Ghyldighed. Derimod var det ingenlunde Tanken i yderste Detail at benytte dette Valgsystem. Det er en stor Feil, naar man søger at gennemføre fuldkommen sunde og rigtige Principer paa urette Sted. — Jeg anerkjender, at Forholdstalsvalgmethode hviler paa en sund Grundvold; ved den kunne alle Mindretal blive repræsenterede, naar de ere tilstrækkelig talrige, ved de Mænd, de ønske, saa at man i Rigsdagen har Speilbilledet af det hele Folk; men naar man vil gennemføre denne Valgform i de meget smaa Kredse, saa svinde alle de Grunde, der tale for den. Naar man erindrer, at der er Spørgsmaal om at gaae ned til smaa Communer, der skulde sende 2 til 3 Valgmænd, i hvilke, som Enhver veed, der ved Valgmandsvalget møder overmaade Faa, saa at der kan være Spørgsmaal om, at enkelte Mænd, ved at slaae sig sammen, kunne sætte en Valgmand igjennem ved Forholdstalsvalg, vil man let see, at det maa virke uheldigt. I Kjøbstæderne, og jeg vil ogsaa sige i Kjøbenhavn, er der ikke den politiske Modsætning, disse stærke Kampe, disse voldsomme politiske Stridigheder, og saa vil man ligesom kunstigt fremkalde Splid ved at dele Communens Vælgere i en heel Deel smaa Grupper, hvorved Urimeligheden af et saadant Valgsystem klart fremtræder. Tidligere har der heller aldrig været Tale om at gennemføre Principet i denne Conseqvents, undtagen forsaavidt som vi indførte det ved Valg i denne Forsamling; men de Fleste ville ogsaa erkjende, at hvor der skal vælges Mange, og Stemmeanallet til hvert enkelt Valg altsaa kun er ringe,